

בישל או הפריש תבשיל לשם עירוב, אפילו שכח מלהתנות עליו ולברך – סומך עליו (עפ"י רש"ל; ט"ז תקכו סק"ז). ובפשטות נראה שאם בישל בשבת מערב יום טוב ולא לשם עירוב, אין סומך עליו לבשל ביו"ט.

ג. מי שלא יצטרך לבשל ולעשות כל מלאכה מיום טוב לשבת, יש אומרים שיכול לערב ואף לברך על העירוב, ויש מי שנסתפק שמא חייב לערב [עכ"פ לטעמו של רבא] כדי שיברור מנה יפה לשבת (עפ"י חדושים ובאורים). אך יש פוסקים שבאופן זה לא יברך על העירוב, כי אין העירוב מצוה אלא כשרוצה לעשות מלאכה (כן כתב בספר כף החיים תקכו, קיג. וכן פסק הגרש"ז אויערבך זצ"ל, מובא בשמירת שבת כהלכתה פרק לא ס"ק פב. וכ"כ בפרק מד סעיף יב. ואפילו הוצרך רק להדלקת הנר, מבואר באגרות משה (או"ח ח"ה לו, ט) שאין לברך, וכן מבואר במאמר מרדכי ס"ז. ובשו"ת אור לציון (ח"ג כב, ו) כתב שאם אינו נצרך אלא לחמם התבשילים לפני השבת ולא לבשלם – יניח עירובי תבשילין ולא יברך).

דיני שמחת יום טוב – בפסחים סה.

דפים טו – טז

לג. באיזה הקשרים הובאו המקראות דלהלן בסוגיא?

- א. לכו אכלו משמנים ושתו ממתקים ושלחו מנות לאין נכון לו... כי חדות ה' היא מעוזכם.
- ב. אדיר במרום ה'.
- ג. תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו, כי חק לישראל הוא משפט לאלקי יעקב.
- ד. ... לדעת כי אני ה' מקדשכם.
- ה. ביני ובין בני ישראל אות הוא לעלם...
- ו. שבת וינפש.

א. לכו אכלו... ושלחו מנות לאין נכון לו... – אמר רב חסדא: למי שלא הניח עירובי תבשילין. יש אומרים: מי שלא היה לו להניח (כגון שאבדה לו אבידה ערב יום טוב ומחזור אחריה כל היום), אבל מי שהיה לו להניח ולא הניח – פושע הוא.

וכן קיימא לן שאין לשלוח מנות ותפנוקים למי שהיה לו להניח ולא הניח, אבל פת אחת וקדירה אחת מותר (עפ"י שו"ת אור זרוע תשמא).

כי חדות ה' היא מעוזכם – אמר רבי יוחנן משום רבי אליעזר ברבי שמעון: אמר להם הקב"ה לישראל, בני לוו עלי וקדשו קדושת היום והאמינו בי, ואני פורע.

ולא ילוח אלא אם יש לו ממה לפרוע (עפ"י תוס'). ולגרסת הגר"א בדברי התוס', אפילו אין לו נכסים ילוח. והכל לפי הענין (ע' ערוך השלחן ומשנ"ב רמב).

תני רב תחליפא אחי רבנאי חזואה: כל מזונותיו של אדם קצובים לו מראש השנה ועד יום הכפורים (ספרים אחרים: ועד ראש השנה) חוץ מהוצאת שבתות והוצאת ימים טובים (וראשי חדשים וחול המועד בכלל. שו"ת מהר"ם מרוטנבורג (ברלין נא) בשם הירושלמי, ועוד. וע' פסידר"כ כה; טואו"ח תיש) והוצאת בניו לתלמוד תורה – שאם פחת פוחתין לו ואם הוסיף מוסיפין לו. (ויש לו ליוזר מלעשות יציאה מרובה, שלא יוסיפו לו שכר למזונות אלא מה שפסקו לו (רש"י). והכל נלמד מדרשת לוו עלי ואני פורע שבמקרא זה, שחדות ה' היא התורה שנאמר בה פקודי ה' ישרים משמחי לב. תוס').

ב. אמר רבי יוחנן משום רבי אליעזר ברבי שמעון: הרוצה שיתקיימו נכסיו – יטע בהן אדר (= אילן חשוב) שנאמר אדר במרום ה', וכמו שמפרשים הבריות 'אדר' – שעומד לדורי דורות.
 [תניא נמי הכי, שדה שיש בה אדר אינה נגזלת ואינה נחמסת (הואיל ויש לו שם למרחוק ואומרים הכל: פלוני יש לו אדר בשדהו ומתוך כך נקראת השדה על שמו (רש"י). גם הכל יודעים שאין אדם נוטעו אא"כ הוא עשיר וע"כ יראים ממנו. תור"פ] ופירושה משתמרים (יש מפרשים שנוטעים אותו על גבולי השדות ויש לו ענפים הרבה והוא משמש כגדר. ולי נראה מין עשב חשוב, וריח אותו זרע מרחיק את הכנימה ועי"כ משתמרת התבואה. רש"י].

ג. תקעו בחדש שופר בכסא ליום חגנו – זהו ראש השנה שהחדש מתכסה בו (רש"י: הלבנה. רבנו חננאל: חג שראש חדש מזדמן בו, כלומר שרגיל לבוא בו. רבנו משולם: שעיר ראש חדש אינו מפורש בו בתורה. ויש מפרשים שאין מזכירים אותו בתפילת מוסף. ואולם רבנו תם היה אומר להזכירו 'מלבד עולת החדש... ושני שעירים לכפר...').
 כי חק לישראל הוא משפט לאלקי יעקב – מוונותיו (לשון 'חק' – ואכלו את חקם; הטריפני לחם חקי) של אדם קצובים לו מראש השנה לכל השנה.

ד. לדעת כי אני ה' מקדשכם – אמר לו הקב"ה למשה: משה, מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה ואני מבקש ליתנה לישראל, לך והודיע אותם.
 מכאן אמר רבן שמעון בן גמליאל: הנותן פת לתינוק צריך להודיע לאמו. ואמרו: דוקא בדבר שאינו עשוי להתגלות, כמו מתן שכרה של השבת, אבל דבר העשוי להתגלות אין צריך להודיעו וכמו שנאמר ומשה לא ידע כי קרן אור פניו.

ה. אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי: כל מצוות שנתן להם הקב"ה לישראל – נתן להם בפרהסיא חוץ משבת שנתן להם בצנעא שנאמר ביני ובין בני ישראל את הוא לעלם. [ואף על פי כן אומות העולם נענשים עליה שלא קבלוה – כי הודיעם הקב"ה על השבת ורק מתן שכרה לא הודיעם, או גם מתן שכרה הודיעם ולא הודיעם נשמה יתרה שיש בה].

ו. אמר רבי שמעון בן לקיש: נשמה יתירה נותן הקב"ה באדם ערב שבת (רש"י: רוחב לב למנוחה ולשמחה ולהיות פתוח לרוחה, ויאכל וישתה ואין נפשו קצה עליו), ולמוצאי שבת נוטלים אותה הימנו, שנאמר שבת וינפש – כיון ששבת ווי אבדה נפש.

דף טז

- לד. א. מהן מידותיהן של שמאי והלל בענין כבוד השבת?
- ב. מאלו מאכלים אפשר לעשות עירובי תבשילין?
- ג. מהו השיעור הנצרך לעירובי תבשילין?
- ד. הניח עירוב תבשילין ואבד או נאכל ביום טוב – מה דינו?
- ה. האם ניתן להניח עירובי תבשילין בשביל אחרים, והאם צריכים דעת בהנחת העירוב?

א. אמרו עליו על שמאי הזקן: כל ימיו היה אוכל לכבוד שבת; מצא בהמה נאה – אומר זו לשבת. מצא אחרת נאה הימנה – מניח את השניה ואוכל את הראשונה (נמצאת כל אכילתו כדי שתהא היפה נאכלת בשבת. ועוד אמרו עליו שלא היה זכרון שבת זו מתוך פיו; לקח חפץ טוב – אומר זה לשבת. כלי חדש – אומר זה לשבת. מכלתא דרשב"י יתרו). אבל הלל הזקן מדה אחרת היתה לו שכל מעשיו לשם שמים (בוטח שתזדמן לו נאה לשבת) שנאמר ברוך ה' יום יום.

כתב בספר אור זרוע (דיני ערב שבת יח, ג – עפ"י שבת קיט. והובאו דבריו באחרונים): בית הלל מודים לבית שמאי שעדיף יותר כמו שעשו הם.

ויש אומרים שהרשות ביד כל אדם לאחוז המנהג כרצונו. וי"א שהלכה כבית הלל (עב"ח רמב). ויש מי שכתב שבמאכלים מצויים הלכה כבית הלל אבל בחפצים וכלים חדשים שאינם מצויים תמיד, קיימא לן כבית שמאי (עפ"י הרא"ם יתרו כ, ת. וע"ע בשו"ת כתב סופר או"ח לח).

ב. עושה אדם תבשיל מערב יום טוב לעירובי תבשילין. בית שמאי אומרים שני תבשילים ובית הלל אומרים תבשיל אחד. ושנים בדג וביצה שעליו שהם שני תבשילים.

אמר אביי: לא שנו אלא תבשיל אבל פת לא. ללשון אחת טעם הדבר הוא משום שפת מצויה בכל יום ואין מוכח שעושה לכבוד שבת, ולפי זה מערבים בדייסא מפני שאינה מצויה. וללשון אחרת הצריכו דוקא דבר שמלפתים בו את הפת, ולפי"ז אין מערבים בדייסא.

א. הלכה כלשון אחרונה שאין מערבים בדייסא. והוא הדין לשאר תבשילים שאין מלפתים בהם הפת, כגון קופסאות של תירס מבושל, אורז ואטריות (אור לציון ח"ג כב, ב).

ב. עירב בפת לבדה – אין מועיל כלום, אף לא לאפות (אור זרוע). ויש אומרים שמועיל לאפות (שבלי הלקט). והסכימו האחרונים שאין מועיל (עפ"י משנ"ב תקכו סק"ו. ובשו"ת אור לציון ח"ג כב, א) נקט להלכה שמועיל).

ג. לצורך אפיה, לדברי רבנו תם צריך לערב גם בפת. ור"י חולק. ומכל מקום לענין מעשה לא נטה מהוראת רבנו תם דודו, הלכך צריך פת ותבשיל אם בא לבשל ולאפות, וכן עמא דבר (תוס' ורא"ש יז:). וכן דעת בעל המאור, וכן הביאו בשם בה"ג, וכ"כ הר"ש. והרי"ף פסק שלהלכה אין צריך פת. וכן דעת הרמב"ן הרי"ד והרי"א"ז ועוד [וכן כתב הרמב"ן בשם רבנו חננאל, ואילו בשו"ת מהר"ם מרוטנברג (ד"פ תרנה) הביא בשם ר"ח כרבנו תם. וכן הביא שם מהר"ם מפריש ועוד].

וכתבו הפוסקים להחמיר לכתחילה כדברי רבנו תם, ואם הניח תבשיל בלבד ונזכר קודם חשכה – יוסיף עתה פת ויאמר 'בהדין עירובא' אבל לא יברך שנית (משנ"ב תקכו סק"ז), אם כי העיקר כדעת רוב הפוסקים שבתבשיל לבדו די אף לאפיה, לפיכך בדיעבד מותר. ואם אין צריך לאפות ביום טוב אלא לבשל – אף לכתחילה די בתבשיל בלבד (עפ"י התוס' שם, ב"י והגר"א. מובא במשנ"ב תקכו סק"ח).

ד. מיני מזונות [פת הבאה בכסנין] מועילים כמו פת (עפ"י שבט הלוי ח"ט קכט, ב).

תני רבי חייא: עדשים שנשתיירו בשולי קדרה – סומך עליהם משום עירובי תבשילין. ודוקא כשיש בהם כזית. אמר רבי יצחק בר' יהודה, שמנונית שעל גבי הסכין – גוררו וסומך עליה משום עירובי תבשילין, אם יש בה כזית.

א. כתב בתורי"ד: צריך שיהא כזית במקום אחד דוקא אבל לא שילקט מכל הקדרה או מהסכין כזית, שבטל הוא לגבי הכלי.

ב. משמע שאפילו לא בישל לצורך עירוב תבשילין או לצורך השבת – כשר לעירוב, אך

לכתחילה מצוה מן המוכהר לעשות תבשיל במיוחד לשם עירוב, ואולי גם כשמבשל לצורך השבת די בזה (עפ"י באור הלכה תקכו, עפ"י הב"ח. וע' שעה"צ אות מד).

דגים קטנים מלוחים – אין בהם משום איסור 'בשול עכו"ם', ואם צלאם נכרי סומך עליהם משום עירובי תבשילין. אבל 'כסא דהרסנא' (= דגים המטוגנים בקמח ובשומן) אסור לפי שהקמח אינו נאכל כמות שהוא חי לכן אסור משום בשולי נכרים.

פרטים נוספים בדיני בישולי נכרים, בדגים קטנים וכד' – בע"ז לח).

תבשיל זה – צלי, כבוש או מבושל. וקוליים האספנין (= דג מליח רך) שנתן עליו חמין מערב יום טוב – דיו, שהדחתו זו היא בישולו.

א. יש מחמירים בכבוש לכתחילה (ע' שיע"ת תקכו, א בשם חכם צבי. וכן יש לנהוג לכתחילה אבל בשעת הצורך יכול לקחת דבר כבוש, כגון מלפפונים חמוצים שבקופסת שימורים, ולערב עליה בברכה. אור לציון ח"ג כב, ב).

ב. כתב מגן אברהם: מלוח אינו כמבושל לענין עירוב תבשילין. ובשו"ת חכם צבי השיג עליו (וע' ישוב למג"א בשו"ת שבט הלוי ח"ט קב. ובחיי אדם כתב למעשה להחמיר).

ג. מוצרי חלב שנתבשלו על ידי פיטטור כגון חמאה גבינה שמנת וכד' – אפשר לערב בהם (כן מבואר בשו"ת הרשב"א ח"ד רג; דעת תורה תקכו, ה; אור לציון ח"ג כב, ב).

ד. אפשר להניח עירוב תבשילין בדבר קפוא. ואם אפשר מהיות טוב לחוש לדעת המחמיר בדבר – מה טוב, אבל לא מעיקר הדין (עפ"י שבט הלוי ח"ט קכט).

ג. אמר רבי אבא אמר רב: ערובי תבשילין צריכים כזית – בין לאחד בין למאה. ואין שיעור למעלה אלא יכול להוסיף כמה שירצה.

מבואר בגמרא שגם בסופו שיעורו בכזית, שאם הניח ונאכל או אבד מקצתו, אם יש בו כזית – סומך עליו, ואם לאו – אינו סומך. לדעת האומרים שמעורב בפת ובתבשיל, יניח פת כביצה ותבשיל כזית (אור זרוע וש"פ).

ד. הניח עירוב תבשילין ואכלו ביום טוב או שאבד – לא יבשל עליו בתחילה. ואם כבר התחיל בעיסתו קודם שנאכל עירובו – גומר (אביי. יז:).

הרא"ש נסתפק שמא יכול לגמור שאר צרכי שבת, או שמא דוקא פת זו שהתחיל לאפותה גומר. 'והדבר שקול עד שיבא מורה צדק'. ומפירוש הרב מברטנורא משמע שאינו גומר אלא מה שהתחיל (עפ"י הגהות מים חיים).

נשתייר ממנו כזית – סומך עליו לשבת ומבשל. ואף לכתחילה הרשות בידו לאכול את עירובו ושוב לא יאפה ויבשל (כפי ששנו בבביתא יז:).

נראה שבשעת הנחת העירוב צריך להניחו כדי לאכול בשבת דוקא (עפ"י מנחת שלמה ח"ב מג. וע' חדושים ובאורים).

ה. מניח אדם עירובי תבשילין בשביל אחרים, וצריך דעת המניח (שידע שלשם כך נעשה (רש"י). וכן כשמניח עבור אחרים צריך שתהא דעתו לכך. עתורי"ד; או"ח תקכו, ט) ואין צריך דעת מי שהניחו לו (אלא מודיעו ביו"ט שעירב עליו מאתמול והלה סומך עליו ומבשל לכתחילה לשבת). וכן נהג שמואל, לערב לכל בני נהרדעא עירו. וכן נהג אביו. רבי אמי ורבי אסי ערבו לכל טבריה. וכן הכריז רבי יעקב בר אידי: מי שלא

הניח עירובי תבשילין יבוא ויסמוך על שלי, ודעתו היתה לכל הנמצאים בתוך תחום שבת, אבל לאלו שמחוץ לתחום אין דעתו של המניח עבורם.

א. אפשר שאפילו מערב בפירוש עבור מי שמחוץ לתחום – אין מועיל עירובו, שאינו בדין שיערב אחד על כל העולם (ר"ן ועוד).

ב. כשאדם מניח עבור אחרים, צריך לזכותם על ידי אדם אחר (ר"ף ע"פ עירובין פ). אומר לו: קבל תבשיל זה וזכה בו לשם בני העיר. והלה צריך להגביה מן הקרקע טפח ואומר זכיתי להם (ר"ן ע"פ התוספתא). אבל כשאינו מזכה עבור אחרים – אין צריך הגבהה. ואפילו אינו עושה מעשה יכול לברך על העירוב (פוסקים).

ג. יש אומרים שאדם שיצא מביתו לבית הכנסת וכד', ונזכר קודם שקדש היום שלא הניח עירוב ואין סיפק בידו לחזור לביתו – יכול לייחד במחשבתו תבשיל מסוים המונח בביתו, שישמש לו כעירוב תבשילין [ויאמר 'במאכל פלוני יהא שרא...'] (עפ"י שבט הלוי ח"ח קכג ואור לציון ח"ג כב, ז – דלא כהגאון מהרש"ם (ח"ב לו) שנטה לאסור כל שאינו אוחו העירוב בידו. וכן החיד"א (חיים שאל ח"א כט) דחה בתוקף דעת מי שנהג כן). ואמנם אין לו לברך אם לא נטל תבשיל והניחו לצורך עירוב (שבה"ל ח"ט קכט, ג; אול"צ שם). ויש אומרים שאפשר אף לברך (ע' מנחת שלמה ח"ב מג, ב ובהערה. וכ"מ בשו"ת משיב דבר ח"ה יח).

ד. המערב לבני ביתו אינו צריך לזכות להם את העירוב אלא בעירובו כולם מותרים (עפ"י רא"ש; שו"ע הגר"ז תקנו, יח ומשנ"ב סקנ"ו). ובאשל אברהם [בוטשאטש] צדד גם בבניו הנשואים ונשותיהם האוכלים על שלחנו שא"צ עירוב 'כמדומה שכך נוהגים'. ויש להסתפק אודות משרתיו העברים, האם נגררים יוצאים בעירובו אם לאו (עפ"י באור הלכה). ולענין אורחים – יש לבעל הבית לומר בשעה שמערב שהעירוב הוא גם בשביל האורחים, ובזה יוכלו האורחים לסייע בהכנת המאכלים מיו"ט לשבת ולהדליק את הנר (אור לציון ח"ג כב, ד. ומשמע שא"צ זכוי ע"י אחר).

סיפרו על שמואל שאמר לאותו סומא שהיה מסדר משניות לפניו ושכח לערב: סמוך על עירובי. לשנה אחרת שלא הניח, אמר לו: פושע אתה שלא הנחת, לכולם מותר לסמוך על שלי ולך אסור.

א. נחלקו הראשונים האם אפשר לכתחילה לסמוך על עירוב של אחר המערב לכולם [ובמה אמרו שפעם שניה אין מועיל עירוב הרב – במי שבדרך כלל עושה עירוב בעצמו והרי מגלה שאין דעתו לסמוך על של אחרים, וארע ששכח כמה פעמים ולא עשה. והוא הדין אם לא הניח מחמת עצלות ולא מחמת טרדה – אפילו פעם אחת], או צריך כל אחד לערב לעצמו. וכן נקטו הפוסקים להלכה. אך בדיעבד אפשר שיש לסמוך על הדעה הראשונה משום שמחת יום טוב (עפ"י משנ"ב תקנו ס"ק כב כו).

השוכח להניח, צריך לילך לרב העיר ולומר לו ששכח והלה יודיע לו שעירב עבורו, אבל לא יסמוך על כך בלא שיבוא לרב. ונראה שרב העיר, בבוא אליו אדם ואמר ששכח, אל יחקרנו כמה פעמים שכח, שמא אין זו הפעם הראשונה, אלא יאמר לו מיד שיסמוך על עירובו (אור לציון ח"ג כב, ט).

דנו האחרונים, האם מועיל העירוב למי שפשע ולא הניח, באופן שהמערב הניח בפירוש גם עבור הפורשים [ואולם אין הגדול רשאי לכיין להוציא את המזוללים שאינם מניחים מתוך פשיעה. עפ"י שער הציון].

ב. מי שלא הניח עירוב מפני שהיה בדעתו לאכול אצל אחרים, ונמלך [ללא שום אונס] ובא להכין צרכי שבת ביו"ט – אסור (כ"כ בספר התודעה סוף פרק א. השהו זאת מסברה למי שאכל עירובו בודוק, שאין יכול לסמוך על עירוב גדול העיר – וצריך מקור לזה. עפ"י מנחת שלמה ח"ב סוס"י מג).

לה. יום טוב שחל להיות בערב שבת – האם מערבים בו עירובי תחומין ועירובי חצרות לצורך השבת?

יו"ט שחל להיות בערב שבת, אין מערבים בו עירובי תחומין לשבת (שנראה כמתקן דבר (רש"י). וכן נקטו כמה פוסקים – ב"י ומג"א תקנה. ועפ"י). וי"מ משום הכנה. עתוס' יו. ועירובין לת. ורשב"א שם). ונחלקו רבי וחכמים האם גם עירובי חצרות אין מערבים בו, או מערבים מאחר שביו"ט עצמו מותר לטלטל. ונחלקו רב ושמואל אם הלכה כרבי או כחכמים. אמר רבא אמר רב חסדא (בר"ף ועוד: רב חסדא) בשם רב הונא: הלכה כרבי לאסור.

א. הניח עירובי תבשילין מאתמול, כתב בספר אור זרוע (שמג, ט) שמערב עירובי חצרות, אבל עירובי תחומין אינו יכול לערב [שאין עירובי תבשילים מועילים אלא לצרכי סעודה. עפ"י הר"ן, וכדלהלן שאין לקנות שבתה ביו"ט].

ב. עירב עירובי תחומין בערב יום טוב – רשאי לערב ביו"ט באותה פת עצמה לשבת שלמחרת ואין בזה משום הכנה, אבל לא בפת אחרת (ע' עירובין לת.). ויש מן הראשונים שמצריך להתנות על כך מערב יום טוב שיקנה שבתה למחר בשביל השבת, רק אז רשאי להניח ביו"ט, אבל אם לא התנה מערב יו"ט הרי צריך אמירה למחר בשעת הנחתו ונמצא מכין מיו"ט לשבת (עפ"י ריטב"א שם).

דף יז

לו. יו"ט שחל להיות בשבת, וכן ראש חדש וחול המועד – מהו נוסח הברכות שבתפילה?

יו"ט שחל להיות בשבת; בית שמאי אומרים: מתפלל שמונה ברכות – אומר של שבת ברכה בפני עצמה ושל יו"ט ברכה בפני עצמה. ובית הלל אומרים (וכן אמרו רשב"ג ורבי ישמעאל בן ריב"ב): שבע ברכות – האמצעית מתחיל בשל שבת ומסיים בשל שבת ואומר קדושת היום באמצע. (ותתן לנו ה"א את יום המנוח[ה] הזה ואת יום חג... בא"י מקדש השבת'. רש"י. וער"ח ומאירי). רבי אומר: חותם בשניהם – 'מקדש השבת (ו) ישראל והזמנים'. וכן פסק רב יוסף להלכה – וכמו שאמר רבינא, להוציא מגרסת התנא ששנה 'מקדש ישראל והשבת והזמנים'.

הסכמת הפוסקים היא שבי'עלה ויבוא' אינו מזכיר של שבת, אבל מזכירים בברכה 'שבתות למנוחה...'. והיו דעות להזכיר של שבת גם בי'עלה ויבוא' – ע' בשו"ת מהר"ל ג.

שבת שחל בראש חדש ובחול המועד; ערבית שחרית ומנוחה מתפלל שבע ברכות כשאר שבתות (כשם שבחול אין למועד ולר"ח ברכה בפני עצמה, כך בשבת). ואומר מעין המאורע ('יעלה ויבוא...') בעבודה. ואם לא אמר – מחזירים אותו [חוץ מלילי ראש חדש. ע"ע בברכות כט]. רבי אליעזר אומר: בהודאה. רשב"ג ורבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקא אומרים: בברכה אמצעית מתחיל בשל שבת ומסיים בשל שבת ואומר קדושת היום באמצע (ותתן לנו את היום המנוח הזה את יום ראש חדש הזה (ערש"י עירובין מ). וי"א שאומר 'יעלה ויבוא בברכה אמצעית'. עריטב"א שם). אמר רב הונא: אין הלכה כאותו הזוג.